Ч. 17. Неділя, дня 24. квітня 1921. Рік III.

Ціна примірника 6 м. Чвертьрічна передплата разом в оплатою почт. в краю 80 м; за границею разом в оплатою почт. 150 марок, поодиноке число 9 м. В Америці 2 дол. річно. Адреса Редакції і Адміністрації: Перемишль, вул. Побереже ч. 1.

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

Оголошення: 20 м, за один петітовий рядок або його місце.— Дрібні оголошення по 2 м від слова. — Хто шукає праці, платить по 1 м від слова. Оголош: більшим друком платится подвійно. Оповістки товариств платиться по 1 м від слова.

політично-економічний орган.

В річницю ліквідації Галицької Армії.

Богато-богато пережила укр. галицька армія за час свого півторарічного життя! Поборювала вона перешкоди майже на кождому кроці, на неї спадали нещастя що хвиля —а вершком тих нещасть був тиф. Не уважаючи на недостачу муніції, мундурів і обуви сповняла вона з самовідреченнєм, з подиву гідною дісціпліною своє тяжке завдання. А свою посвяту, дісціпліну і геройство, які для посторонніх могли бути і незрозумілі, черпала вона з чистого джерела гарячої любови до своеї батьківщини і невмирущого бажаня — своеї народньої державности.

До життя покликана Галицько—Українською конституантою 19. жовтня 1918. р. Родилась вона в крівавих вуличних боротьбах Львова, серед тріскоту машинових крісів і гуку гармат в Перемишлі. А зростала і крісталізувалась в одностійний організм в часі тяжкої і нерівної боротьби

І хоч боротьба на два фронти з без порівнання переважаючою силою вже в початках була безвиглядною—всежтаки гал. армія з геройською завзятостю боронила кожду пядь української землі. А стиснена в трикутнику: Збруч—Дністер—Чортків, видубула вона зі себе ще стільки геройчної енергії, що розторощила цілковито, переслідуючу її, знаменито вививновану, армію і нестримним скорим темпом почала свій похід в перід.-Завзятість і хоробрість, з якою ішли тоді стрільці гал. армії—**часто при цілковитім браку муніції**—до рукопашних боротьб і атаків, безсумнівно належать до рідких геройчних проявів. Це хвиля найбільшого підйому хоробрости гал. армії!—Але хочби й як хоробра, а належно неоуружена армія, змагатись може успішно з новочасною военною технікою тільки короткий час. І гал. армія щоби не згинути безцільно на безвиглядних становищах, почала зпід Перемишлян свій другий відворот, що д. 19. липня 1919. р. закінчивсь переходом Збруча. Цим кінчиться перший період життя гал, укр. армії; період завзятої, жорсткої боротьби за посіданнє Сх. Галичини.

Годі тепер, в даних обставинах, освітлювати відносини, серед яких знайшлась гал. армія за Збручем, шукати джерела підйому духа серед неї до геройчної, завзятої боротьби з большевиками, якої кінцевим вислідом було занняттє Київа, розбирати її взнеслі тогочасні душевні переживання як також і упадок духа по відвороті із столиці соборної України. Осудови історії треба полишити наслідки короткозорої політики російських однонеділимців. Не час тепер застановлятись над боротьбою думок, поглядів і переконань у внутрі української армії в тім періоді її життя. Майбутнім поетам горя та людської нужди лишити треба печальне оспівання цеї руїни гал. армії — руїни, викликаної недостачею найконечнійших засобів до життя та невпинним, тисячі жертв пожираючим, тифом. Бо хто особисто там не був і не переживав цего пекла на землі, цему й найдоцільнійше випуканi вирази не зможуть відтворити приблизно правдивого образу. І здається самого пекольного люципера огорнувби жах перед безкраїм морем нужди і перед густими покосами смерти —смерти серед так нужденних обставин, які собі тільки чоловік представити може. Не будемо нині згадувати переходу цієї армії на бік Денікіна а опісля на бік большевиків. Богато про це вже писалось; про конечність переходу, про користі і не користі його наслідки. Писалось і про зраду. Серце пукає на саму згадку про це. Але мабуть справедливого осуду не вичікувати нині. Видасть його щойоно опісля безсторонній історик.

Ріжнородні осуди, які чується тепер про галицьку армію і відіграну нею ролю — це осуди, що залежать від партійних поглядів і будучий історик буде боротись з тими протилежними часто собі гадками. Але одно певне: Історик не відмовить цій армії щирої любови до своеї батьківщини і благородности причинам еї поступовання. При кождім вчинку мала вона на оці добро батьківщини як цілости. Могла нераз розпука затемнити еі зір на це або те, але розпука вродилась в неї на вид нещасної батьківщини, на вид еі безмежних терпінь. «Підм і з чортом, аби лиш помогти Рідному Краєви» — це було гасло людей, яких розпука дійшла до самого краю.

Безперечно і ще одно потвердить історик, а саме, що галицька армія була в р. 1919. найбільше здисциплінованою народною силою: найповнішим найярскішим виразом національно-політичних стремлінь Українського народу та що еі шлях до здійснення тих стремлінь був так тернистий, як ніякої армії в історії.

Всего пробувала укр. армія, аби дійти до своеї мети! А цією метою було: Будова в етнографічних межах українсько національної державности, опертої на демократичних основах.

БОРОТЬБА З ВІТРАКАМИ.

В зимі помістив віденський щоденник „Найєс Вінер Журналь" розмову з полк. Вишиваним, яка широким відгомоном відбилась в европейській пресі і не без користи була до висвітлення українсько-польських відносин. Цю розмову зрозумів по свому п. Михайло Лозинський і помістив в американській „Свободі" статю п. н. „Злі приятелі", в якій напав зовсім безосновно і некультурно на полк. Вишиваного. Ми вже в останньому числі п. з. „Наша нетерпимість" виказали, як часто ми самі собі шкодимо тим, що відтручуємо людей від себе а нині хочемо дати вираз здивованю, що його допускається тепер п. Михайло Лозинський, котрий як б. член укр. дипломатичної місії повинен мати на оці добро Рідного Краю, а не особисті примхи, які є випливом його „анархістичної" вдачі.

Наше громадянство в краю по тяжких досвідах трех років має вже вироблену думку про такі вибрики п. Лозинського і коли ми нині посвячуємо декілька заміток статі п. Л. то не на те, щоб впливати на наше громадянство, але на те, щоб пояснити американській „Свободі", яку медвежу прислугу робить вона українській справі, поміщуючи статті, які нічо додатного українству не приносять.

Можна про Вишиваного думати так і сяк, а так само можна бути монархістом або республиканцем. Але на одно треба згодитись, що статтю п. Л. є війною з вітраками та до всіх густо-часто глупих наших суперечок додає ще одну. Ще медвідь (себто українська державність) ходить по лісі, а п. Л. вже журиться, чи з його шкіри зробити фригійську шапку чи княжий колпак. Видко, що п. Л., сидячи за кордоном, далеко від наших злиднів, не має важніщої журби хіба що, як мститись над людиною, що признається до Українців, але не зазнала долі бурсака, не терпіла штовханців і не їла твердих як картачі книдлів.

І взагалі тяжко зрозуміти політичну лінію п. Л. як правовірного анархіста, що опинився в „Ділі". Як вибухла війна, п. Л. пристав до крайнього правого крила укр. австрофілів, котрих провідником був чорно-жовтий п. Василько. Гидь бере чоловіка, коли читати тепер найобскурнійші і найбільше рабські заяви цих австрофілів, їх повзання перед всякою ексцеленцією чи австр. архикнязем, чим заповнювали свій орган та чим пописувались на стовпцях віденських ґазет. А коли проти цего сервілізму виступила більшість галицьких послів, то п. Л. ужив всього свого хисту, щоби виказати на стовпцях тодішнього „Діла", якими ґеніяльними політиками є Василько і тов. а якими нездарами їх противники. Ультра австрійська, ультра реакційна і ультра монархічна політика укр. австрофілів не стояла, видко ні трохи в суперечности з анархізмом п. Л.

Так само дивна політика п. Л. і по перевороті на Україні. Німці зробили Скоропадського гетьманом. Нема дискусії, що Німці поступили брутально та що гетьман був узурпатором. Але мабуть також нема дискусії, що, раз гетьман був гетьманом опертим на німецькі штики, то треба було з тим фактом числитися і старатись визискати ново-утворену ситуацію для укр. державности.

Полуднева часть України була в окупації австрійській. І там був при Стрільцях Вишиваний. Між Австрійцями а Німцями була велика завість. Дипломатичні тайні акти з того часу засвідчають, як поза кулісами велась боротьба за впливи на Україні. Австрійці хотіли мати свого гетьмана і австр. посол в Київі працював (хоч і нездарно!) в тім напрямі. В поміч йому приїздив до Київа п. Василько, котрому диктувала отсе не тільки його австр. душа, але и злість, що його приятелів і пупілів (Голубовича і компанію) Німці трактували як купку смаркачів.

Але кандидатура Вишиваного на гетьмана знайшла відгомін також серед укр. громадянства над Чорним Морем. Сталось це по части задля особистих прикмет архикнязя, що щиро симпатизував з українством, а по части з опозиції до політики Скоропадського і Німців.

Якжеж та справа відбилась на політиці п. Лозинського, котрий, як звісно, є анархістом і республиканцем чистої води? п. Л. працював тоді в „Ділі", що заступало ультральояльну-політику, кермовану власне Васильком. Ну, а п. Василько підпирав тоді архикнязя на гетьмана а може й на короля України! Василькови секундував п. Лозинський. В „Ділі" зачали появлятись страшні канонади проти Скоропадського в імя УНР, а рівночасно редакцію розреклямовані сензаційним способом дописі з Херзонщини чи з Поділля, як то гетманські карательні відділи ріжуть укр. селян, а як то їх боронить цісарська дитина, архикнязь Вільгельм, який то з нього українофіл, як йому до лиця вишивана сорочка і т. д. Тодішнє „Укр. Слово" спамятувало п. Лозинського, щоб дав спокій не робив ще більшої каламутні на Україні і в головах укр. громадянства, при чім „Укр. Слово" (орган неправительственної укр. групи в Австрії) трактувало самого Вишиваного з симпатією з повним щадженнем його особи. Пригадуємо собі, що „Укр. Слово" сконфісковано за те, а п. Л. „подвизався" в „Ділі" дальше, лаючи Скоропадського в імя республиканьства, а хвалючи Вишиваного

Каварня над Сяном
(давнійше Габсбурґ)
получена заразом з кімнатою до снідань
поручає П. Т. Гостям знамениту кухню, — в котрій подавані є щоденно свіжі потрави. — Добірний і смачний буфет — добірне пиво і напої з першорядних фабрик. Ріжнородні часописи так краєві як і заграничні.
З більярди. Щоденно концерт музики сальонової. Поручаючися ласкавим взглядам П. Т. Публиці, ручу за солідну обслугу і прошу о численну участь
Ленчик
властитель каварні.

в імя льояльности супроти Василька і „пануючого дому“. Бо не треба забувати, що тоді Вишиваний був архикнязем, Василько терся коло австрійського двора, а п. Лозинський коло п. Василька. Тепер Вишиваний є бідним чоловіком... і п. Л. копає того самого, котрому два і пів роки тому робив рекляму. Тепер п. Л. республиканцем так само як і п. Василько! Ріжниця тільки в тім, що як п. Василько виверне козла, то зробить це із зручністю старого дворака, а п. Лозинський з зручністю бурсака в великих „татових“ чоботах. І п. Л. став тепер республиканським Катоном в... Америці. Укр. громадянство в Америці є наскрізь республиканське, і то чим глупійщу форму має те республиканство, тим ліпше. А п. Л. не любить проти води плисти...

Бодай то наша прінціпіяльність!!

Східна Галичина.

Польські часописи донесли, що секретар Ради Союзу Народів передав справу Сх. Галичини Раді Амбасадорів разом з 29 нотами, які зложив Уряд ЗОУНР протестуючи проти польської окупації в Сх. Галичині. До цих актів долучено також 7 письм польського делеґата, який збиває те все, що пише Уряд ЗОУНР і доказує, буцімто Українцям живеться під польською окупацією як в раю.

Чи це денесення польських ґазет опирається на правді, ми не можемо сконтролювати. Але сподіємось, що у великоднім числі „Укр. Голосу“ подамо автентичні вістки від нашого віденського кореспондента про сучасний стан справи Сх. Галичини.

Як живуть укр. жовніри в Чехії.

(Виїмок з листу проф. Дра С. Стоцького.)

Нас тут усіх на Чехо-Словаччині є тепер більше ніж 15.000. Докладного числа ми ще не знаємо, бо щойно тепер будемо переводити спис горожан З. У. Н. Р. Найсамперед є тут Укр. Бриґада в Нім. Яблоннім кругло 5.000; се та військова частина, що перед послідним наступом Поляків в маю 1919. мусіла уступити на чес.-слов. територію, була розброєна і поміщена в тім таборі. Та частина живе стосунково найліпше, бо кождий вояк і старшина дістає побори майже такі як в чеській армії. Ті люди не дармують а за дозволом чеської влади богато з них, отримавши відпустки, вчиться на університеті або на техніці, або в торговельній академії в Празі, або в гірничій академії в Пшібрамі. В самім таборі йде дуже жвава праця просвітна. Анальфабетизм вже зовсім знищено. Є курси ґімназияльні, хлопці пильно вчаться, здають матуру і записуються на університет. Є курси учительські, курси почтовців і телеґрафістів, курси слюсарські, курси молочарські, курси господарські і т. д. і т. д. Є театр, співацьке товариство, одним словом люди не дармують, а працюють, приготовляються, до всякої служби в рідним краю для рідного народу.

Друга військова частина є в Ліберци. Вона складається із тих полонених, що вернулися з Італії, кругло 800 людий. Кромі того в минулім році перейшла частина Галицької Армії, тої, яка була на Україні і з армією Петрюри вернулася під напором большевиків до Галичини, відлучившися від Армії Петлюри задля того, що він звязався з Поляками—під командою ґен. Кравса також на чес-слов. територію, була розброєна і переведена до табору в Ліберци. Тих є кругло 1.200, між ними 62 жінки і 26 дітий. Тим ведеться погано, бо окрім даху над головою і харчу дістають вони тілько по 50 сотиків денно на голову; так що того не стає аби собі могли випрати біле. Але і в тім таборі іде зовсім така сама праця як в Нім. Яблоннім.

В Празі є около 600 студентів. Се по найбільшій части утікачі з польських таборів для інтернованих, з польських тюрем,

Тут майже всі, хто тільки здібний до війска, або і служив вже в нашій Галицькій Армії, зголосилися до Військового Відпоручника нашого Уряду, так що кождої хвилі на поклик Уряду готові стати знов до бою під народним прапором. Тимчасом вчаться дуже пильно, здають іспити, але очевидно потребують якнайбільше помочи.

Нові писання Юрія Кміта: Мандрівка, повість на 35 арк. друку; „Святочні проповіди“ і переклад Ферштера „Життєвий провід“. — Хто з видавців хотівби піднятись видання хай зголоситься до Редакції „Укр. Голосу.“ 1-1

З життя укр. еміґрації у Відні.

В мин. субобу, дня 26-го марта ц. р, уладило віденське академ. тов. „Січ“ поминальне богослуження і панахиду в память героїв, які впали в бою за рідну землю. Богослуження і панахида відбулися в церкві Св. Варвари при участи соток наших громадян, між якими були заступлені українські державні і громадянські установи у Відні. Церква ледви була в силі помістити цілу жалібну громаду, яка з німим смутком в очах прислухувалася звукам сумної відправи та думкою линула до тіней всіх тих героїв, які поклали свої буйні голови по широких нивах України за її волю і незалежність, до тіней тисячів мучеників з поміж верст цілого населення, які знов згинули по ріжних ворожих тюрмах і таборах... Співав хор тов. „Січ“. Глибоко зворушуючу проповідь виголосив о. Жан, який як чужинець — Француз, що від більше як десятьох літ працює серед нашого народу, а в останніх часах цілком пригорнувся до нас — змалював яркими красками цю страшну картину недолі, яку перейшов наш народ за час війни й після її закінчення. Він просив вибачення для держав коаліції, які стільки кривди заподіяли українському народови „не знали, що творили“.

Сконфіскованo!

Під впливом тих навіяних щирим запалом слів і після відспівання хором сумних заупокійних пісень, розходилася тутешна українська громада домів — у вир купучого, чужого, великоміського життя...

Александер Барвінський,

Чи українська мова пригідна до перекладу св. Письма і молитов, та до духовної проповіди?

3 „Всякое дыханіе да хвалить Господа“!

В часописях відозвалися ріжні голоси про потребу видання *молитовника* в живій народній мові (доси молитовники печатано тілько в церковно-слов. язиці), а між иншими й я в „Правді“ (1869, ч. 40) н. з. „*Листи* з Опілля, ще кілька слів про потребу народнього молитовника“ подав надіслані мені П. Кулішем списані між народом поперекручувані з церковщини молитви щоденні і виказав на тій основі, що молитовник повинен бути для нашого суспільства виданий живою для всіх зрозумілою народною мовою, бо з молитви мовленої незрозумілою церковщиною нема духовного хісна і тому у нас багато людий, особливо зпоміж жіноцтва послугувалося польськими молитовниками. Тогож року (1869) видав у Відні мій шкільний товариш, укінчений богослов, опісля професор німецької техніки в Празі, Др. *Іван Пулюй*, *Молитовник* (16⁰), споруджений о. Доніном, куратором св. Стефана у Відні, в народний мові, етимольоґічною правописю.

Сей молитовник вручив Др. Пулюй митрополитови Дрови Йосифови Сембратовичеви підчас його побуту у Відні, в липню 1870. а підчас другого побуту в серпні тогож року передав рукопись нового видання молитовника, Кулішевою правописю, з просьбою о одобреннє ординаріятом. Митрополит згодився в засаді на переклад, але передав його до оцінки крил. Михайлови Малиновському, котрий повідомив письмом висланим до ректора віденської семінарії о. Ціпановського, що рукопись Дра Пулюя „правомъ каноническимъ призначенна къ уничтоженію, вказуючи на „украинщину и кулишôвку“, котрою „грѣшится много произволом, науковою немочію и диватствами“, добачаючи в тім „намѣреніе, перенести агитацію для украинщины и кулишôвки на поле церковное“, намаганнє до зірвання „съ нашими церковными книгами“ і т. п. Безосновність всіх закидів виказав Др. Пулюй в брошурі „*Лист без коверти* яко одповідь Впр. крил. Малиновському на реферат молитовника“ (Відень 1871. з тискарні Соммера і тогож року видав кулішівкою у тій печатні „*Молитовник народний*, друге виданнє, коштом громадським.“ 16⁰). Сей молитовник розійшовся вельми скоро серед нашого суспільства, хоч не мав ординаріятського одобрення. Колиж епископом-суфраґаном, а опісля митрополитом і кардиналом став Др. Сильвестер Сембратович, діждалася жива народна мова, котру він, вихований в західній Галичині, а відтак у Римі, виучував вельми пильно і основно, що її введено в молитовнику, проповідях, учебниках для науки релігії і духовних писаннях. З поручення Дра Сильвестра Сембратовича переложили покликані ним священики (проф. Др. Омелян Огоновський, Олексій Слюсарчук і о. Александер Стефанович) не тілько всі молитви видавані доси тілько церковно-словянським язиком (між тими й *щоденні молитви*), але й акафисти до І. Христа, Пр. Богородиці, св. Николая і молебен до Пр. Богородиці). Сей „*Молитвенникъ* народный рускій“ вийшов з печатні Товариства ім. Шевченка у Львові 1878 р. (16⁰, стор. VIII+484+4) етимольоґічною правописю, і скорочений „*Молитвенникъ*“ народный рускій“ (16⁰, ст. 318) з одобреннєм ординаріятським, а крім того „*Молитвенникъ народный рускій для дѣтей* (1878, 16⁰ стор. 128 переложений о. Ал. Стефановичем з узглядненнєм видання „*Молитовника народного* І. Пулюя.

Тим способом митрополит Др. Сильвестер Сембратович переломив безосновні і закостенілі погляди консисторських кругів про непригідність живої народної мови, держався одначе етимольоґічної правописи, але й мимо сего сі молитвенники виписували навіть чернигівські українські богослови (очевидно дорогою контрабанди). Окрім Дра І. Пулюя, Дра Ом. Огоновського, о. Александра Стефановича, о. Алексія Торонського, крил. Богдана Пюрка, директора В. Ільницького, котрі чимало потрудилися коло введення живої народної мови в молитвах, проповідях і шкільних учебниках релігійних, працював, почавши ще з богословських часів *о. Алексій Слюсарчук*, щирий народовець, приходник у Кунґурах над перекладом *Псалтиря*, а стрічаючи довгий час перепони духовних властий що до одобрення свого перекладу, видав його безіменно п. з. „*Книга псальмів*“, з церковно-словенської на мову руско-українську дословно переложена Відень, накладом Гольцгавзена 1899, 16⁰), а відтак довголітну свою працю п. з. „*Псалтиря розширена* въ дусѣ христіянської молитви і церковного богослуження на основѣ выкладôвъ, Дра В. Вольтера, Р. Белярмина и Дра В. Райшля уложив *Ал. Слюсарчук*“, Жовква, печатня оо. Василіянъ, 1904 р. 8⁰ ст. 521“ з одобреннєм еп. Дра Ю. Пелеша і митрополита Андрея ґр. Шептицького.

Почин введення живої народної мови на церковну ниву, зроблений виданнєм „*Молитовника народного*“ І. Пулюя розбудив наново гадку перекладу св. Письма українською мовою, а до сего діла забрався натхнений духом Кирило-Методіїв-

Митрополит Андрей.

Як відомо Митрополит Андрей Шептицький перебував довший час в Римі. Тут мав він доволі тяжке завданнє відперти клевети, які кинули ворогі на наш нарід і обряд. Це Митрополитови вповні вдалось. Папа видав письмо до укр. народу, в якім дав вираз свого спочування в терпінях нашого народу, жертвував міліон лірів на основаннєдуховних семінарів, а Митрополита іменував папським візитатором гр. кат. Церкви в американських Зєдинених Державах, Канаді, Бразилії і Арґентині, куди і Митрополит виїхав через Бельгію і Анґлію за папським дипльоматичним пашпортом. Перед своїм виїздом відвідав Митрополит оломунецького Архієпископа о. Стояна, з котрим обговорив справи нашої церкви на Закарпатю, яка тепер підлягає верховній владі оломунецького Архієпископа, бо, як звісно, гр. кат. епископи Закарпатської України як ряні мадярони повтікали на Малярщину.

З приводу діяльности нашого Митрополита в Римі, польські ґазети шаліють зізлости. „Goniec krakowski" пише, що папа висловив своє невдоволеннє польському архієп. Теодоровичеви за його ворожу політику супроти укр. народу. Також „Il. Kuryer" в окремім артикулі піниться зі злоби, називаючи Митрополита ворогом Польщі та дорікає польському урядови за те, що Митрополит *„тішиться в Польщі повною свободою і коли хоче з Польщі виїзджає і коли хоче вертає"*.

ЩО ЧУВАТИ В СВІТІ?

Большевики стались дуже згідливі; заключають мир зі всіми. Цими днями ратифікував (потвердив) большевицький уряд мир з Польщею, а незадовго має відбутись виміна ратифікаційних документів. Та се по всякій правдоподібности тільки большевицька комедія, бо, як звісно, большевики кажуть, що мирові трактати з буржуазними державами є на те, щоб їх ломати. Це потверджують донесення анґлійських ґазет, що Ленін вислав до большевицьких дипльоматів обіжник, в якім звертає їм увагу, що завданнєм большевицької політики є — викликати світову революцію. Мирові і торговельні договори мають облекшити аґітацію за цією революцією. —

Ірляндці в останніх часах виловили кілька зрадників, що за високу заплату доносили анґлійській поліції про рухи повстанчих військ. Ця пімста страшна. Всіх донощиків упроваджено з домів і заподіяно їм смерть так, що ніхто не бачив. Одного тільки студента застрілили в очах матери на знак, що інтелігентна мама повинна згодитись на смерть сина-зрадника. Кажуть, що мати нічо не знала про мерзенну службу свого виродка і коли вбійці єї сина документами доказали, що єї син зрадником, вона поборола свій біль материнський і плюнувши на трупа сказала: «Це не мій син» — це плюгавий виродок.

В Анґлії страйк углекопів ще вправді тріває, але він хилиться вже до упадку і мабудь в найблизчих годинах або може і днях закінчиться. Улекопи могли побідити тільки тоді колиб робітники транспортові і залізничники прилучились до страйку. Однак в останній хвилі залізничники заявили, що страйкувати не будуть! Чому? Це поки що невідоме. Видко-мали щось закинути углекопам, коли їх бажання не підперли. Не зробили вони цего з несвідомости, бо робітник анґлійський осьвічений і знає що робить. Тому вичікуймо дальших вісток, бо здогади тут на нічо не здадуться.

Греки дістали по шкірі від Турків. Їх військо втутечі, непокоєне турецькою кавалерією. Перед місяцем оголосили вони мобілізацію і заповідали, що Турків рознесуть, а тимчасом самі втікають. Мабуть історичний чад затуманив Греків. Їм вбздуралося, що вони мусять відбудувати історичну Грецію, яка колись простягалась ген-ген далеко в Малій Азії. Тому запустились в чисто турецькі землі і тепер патинки тратять. Справедливість тільки тоді буде за Греками, коли вони бажають тих земель, які в більшости заселені їхніми земляками. Колиж вони посягають по землі, де чуже населеннє в більшости, то нехай їх бють і то добре бють!

Німецька цісарева Вікторія Августа померла на вигнанню. Єї тіло спроваджено до Почтдаму і похоронено в цісарській гробниці. Цісар не взяв участи в похороні, але за те німецькі офіцери і монархічно настроєні Німці взяли участь в похороні, який відбувся по приписам цісарського церемоніялу.

ВСЯЧИНА.

Наших передплатників просимо, щоб негайно надсилали передплату на біжучий квартал.

Слідуюче число великодне „Укр. Голосу" появиться в більшім обємі як звичайне і буде коштувати 10 м.

В окружнім суді в Перемишлі перед лавою присяглих відбулась розправа проти укр. підстаршини Ів. Хархаліса, обжалованого о злочин морду польського старшини і знущанняся над полоненими. Обжалованого увільнено від закиду вбійства, а признано винним обмеження особистої свободи і засуджено ва 4 літа вязниціз почисленнєм слідчого зрешту і узглядненнєм амнестії.

Окр. Укр. Гор. Комітет в Перемишлі бажаючи прийти з помочею военним вдовицям і сиротам, та хорій дітворі і дітям дуже бідних родичів по селах, взиває інтересованих, щоби як найскорше зголошувалися особисто або письменно в канцелярії О. У. Г. К. в Перемишлі вул. Побереже ч. 1. В зголошеню треб-а подати назву громади, імя мужа зглядно батька, коли і серед яких обставин скінчив життє, імена і літа членів родини а передусім дітей. Викази ті мають бути потверджені парохіяльними урядами. О. У. Г. К. просить парохіяльні і громадські Уряди о негайну поміч в тій справі.

До нас доходяґь щораз частійші скарги на почту в Радимні. „Український Голос" з радимської почти дуже рідко дістається в руки адресатів. До цих, в правно зорґанізованій державі, недопускаємих аномалій і надужить ми вже так призвичаєні, що навіть не реаґуємо. Та по що! І так нічо не поможе! Але до тепер ми думали, що урядники радимської почти терплять тільки „непобориму любов" до Укр. Гол. Переконуємось одначе, що завелись. Радимська почта відчуває неменьші „симпатії" і до инших укр. часописий. От „Батьківщина" доносить, що згадана почта відсилає її посилки з дописию „adresat nie przyjmuje". А даний адресат не тільки, що посилку замовив, але вже і пренумерату заплатив. Почтовці в Радимні взяли видко під кураторію всіх, що предплачують українські часописи! Питаємось: Чи на це дотичні міродайні чинники не мають жадної ради? В такім випадку — що дальше? Чи не дійде всьо до абсурду — коли перший ліпший листонош робитиме після свого „widzimisię"? Питаємось, хоча з гори знаємо, що на це питаннє відповіди не буде.

Памятайте про пресовий фонд „Укр. Голосу!"

Читайте і ширіть „Український Голос!"

ського Братства найвизначнійший з поміж братчиків, Пантелеймон Куліш. Втративши посаду урядову директора духовних справ у Варшаві на основі поліцийних доносів, виїхав він зимою 1868. р. до Італії, звідтам весною до Праги, а відтак до Відня, і тоді працював над перекладом св. Письма, навчившись задля сього єврейського язика. В „Правді" (1869) напечатав він *„Святе Письмо або вся Библая* старого і нового Завіту русько-українською мовою переложена, печатано вві Львові коштом і заходом „Правди" К. Т. 1869, а на другім заголовнім листі *„Святе Письмо, перва частина Библиї, Пять книг Мусієвих,* Русько-український переклад 4⁰, стор. 172. В передньому слові до сего безіменно напечатаного перекладу зазначує П. Куліш, що „переклад сей споруджено трудами многих українських писателів, що вже давно почали промишляти про насущну потребу 15-ти міліонів Русинів... тількіж не вважають вони сього початку за працю довершену, а видали його, поки що, яко *коректуру*". Він просив „нехай усякий розумний поправить сі коректурні листки по своїй уподобі і пришле поправки свої у редакцію „Правди". Як набереться їх доволі тоді зо всіх поправок спорудиться і напечатається остання редакція перекладу. Дальше зазначує, що „у сьому спасенному ділі найбільш покладає надію на Галицко-руських духовних осіб, що вони притулять до свого теплого серця нове благовістування Божого Слова і прочитуватимуть сю коректуру з великою увагою, а на поправку не пожалують часу. Господь устами своїх апостолів повелів проповідувати Слово Його всіма язиками. Тим праведно-християнські наставники душ людських робитимуть своє законне діло, помагаючи многим міліонам людей зрозуміти через сей переклад Божу волю і Божу правду. Всяка політика нехай відсунеться геть перед великим ділом народньої просвіти розумною народови мовою — і зрозумілою його розумови і любою його серцю. Усяка воля й сила нехай смириться перед волею і силою. Того, хто создав слово з його нерушимими законами і повелів кожному народови набиратись розуму через рідну його мову. Се діло, що отсе ми, благословившись у Господа, на праведне добро міліонів народу, се діло требаб було нам Русинам зробити назад за тисячу років. Колиж недоля й темнота письменного розуму не давала нам прихилитися братнім серцем до людий простих, шануючи їх слово невишколене, то прихилімось хоч тепер. Не пізно ще, бо народ наш, занедбаний письменними, додержав свою неписьменну мову до нашого осяного праведною наукою часу і тою трудно перехованою мовою що дня, що години благає нас не втаювати в себе *ключа розуміння*. Не пізно ще, бо у Господа Бога тисяча літ — яко день єдиний і до віку, до суду не перестане Боже Слово кликати робітників на *жатву многу*. Послухаймож смиренно, без політичного мудровання, закликання Божого до спасенної праці і совершимо громадськими силами велике діло проповіди Християнської."

Таким високим поглядом на справу проповіди Божого слова був перенятий П. Куліш, натхнений апостольським духословянських первоучителів св. Кирила й Методія, покровителів київського українського Братства, і з таким духом приймався за велике діло перекладу св. Письма.

Та попри переклад св. Письма, над котрим трудився Куліш, видав він деякі частини н. пр. *„Йов"*, переспів *Павла Ратая,* печатано вві Львові коштом і доходом „Правди", з друкарні Інститута Ставропіґ. 1869, 16⁰ ст. XV + 96); *„Дві Мусієві пісні"* Львів, з друк. Інст. Ставр. 1868 16⁰ безіменно, перепечатано з „Правди" з такою заміткою, щоби прислухатись, що казатимуть наші панотці священики: чи так, як отсе печатаємо, стихотворним складом появити сі високі пісні в Библії, печатавши її вповні, чи переложити їх тоді прозою. В 1871 р. видав Куліш *„Псалтирь"* або книга хвали Божої, переспів український *Павла Ратая*, Львів, накладом автора, з друкарні К. Будвайсера, 16⁰ ст. 329, і *„Товитові Словеса"* в Коломиї 1893 р. [1]). Але на сі заклики Куліша, скілько мені відомо, ніхто не обізвався. У Відні П. Куліш зустрінувся і заприязнився з Дром Пулюєм і майже весь час з тої хвилі аж до самої смерти (1897 р.) присвятив спільно з Пулюєм перекладови св. Письма. І. Пулюй став Кулішеви в пригоді знаннєм грецького язика, необхідним для перекладу Н. Завіту і вже в 1871 р. у Відні появився безіменно переклад чотирех євангелистів (кождого окремо з печатні Соммера т. з. *„Святе Письмо"*. Євангелія по св. Матеєві. Переклад українький, коштом громадським (і так три дальші). Відтак з датою „Відень 1871 р." появився переклад печатаний у Львові 1880. в друкарні Товариства ім. Шевченка п. з. *„Святе Письмо Нового Завіту*. Мовою русько-українською переклали вкупі *П. А. Куліш* и *Др. И. Пулюй"* (печатаний гражданкою, а з таким самим наголовком з датою Львів, Накладом А. І. Піка, 1887. з друкарні А. Гольцгавзена у Відні" виданнє кирилицею, кулішівкою) і з таким самим наголовком кирилицею, кулішівкою нове виданнє 1893. р. Головним перекладчиком був П. А. Куліш, а помічником І. Пулюй. (Д. б.)

[1]) В 1874 вийшов у Львові накладом А. Рейхарда (книгаря Брит. бібл. Товариства) переклад *„Євангеліє Луки"* (безіменно, кирилицею, а також латинкою) Антона Кобилянського, Федьковичевого приятеля.

Управа Інституту для вдів і сиріт по священиках в Перемишлі взиває всі вдови і сироти, котрі не побрали ще підмоги за р. 1920, щоб негайно подали свої адреси Управі Інституту.

Комісар народної освіти в Одесі (большевик) видав цікавий розпорядок: загрозив він карою всім жінкам, які працюють в залежних від него канцеляріях, коли будуть малювати лице і чорнити брови та волосєє. Не вільно їм токож приходити в таких сукнях, котрі не закривають тіла аж під шию. „Нове Слово“ доносить, що комісар що дня перекінується, чи його розпорядок виконується — а іменно потирає хусткою о лице жінки, і коли переконається, шо воно намалюване, виганяє з бюра непослушні.

Як нам доносять, гол. от. Петлюра в часі свого побуту в Вадовицях велів арештувати польським властям полк. Дубового і сотн. Гавришка. Арештованих відвезено на Домбє. Серед Запорожської дивізії з того приводу велике обуреннє.

З кооперативної ниви. Перед місяцем зареєстровано в суді торгов. у Львові новоповставший „Кооператив для промислу і торговлі скірою“; стоваришення це з обмеженою (3-разовою) порукою членів. Уділ члена: Мп. 5000, вписове: М 100. Уділ може бути платний ратами. Завданням стоваришення є основувати фабрики та заводи для гарбовання скір і для перерібки цих скір на обуву, упряж, паси, торби та подібні фабрикати; другим завданням є: вести торговлю скірами та товарами, які одержуються зі скіри. Стоваришення вже почало свою діяльність та має на складі (на-разі при вул. Зіморовича ч. 20. у Львові) ріжнородні скіри на обуву. Годиться, щоби наше Громадяньство звернуло свою увагу на це наше нове промислове і торговельне стоваришення, численно вступало в його члени та дало йому змогу розвинутися.

На Рідну Школу зложили від 1—15 цвітня с. р. Заточенці з Р. *1809;* гром. Буців (з веч. Шев.) *2804; Учит. збір муж. ґімн. 5483;* Учит. збір сем. *1633;* Торг. і фін. інституції (урядники) 1236·50; С. Лельо 50; о. Логінський 100; Судовики 680; Н. Н. (через Зубрицького) 235; Школа Шашкевича: (за лютий і март) 8035·50. Кочиркевич 200; Куник 50; Громада Бушковичі 300; Через Вз. П. Уч. дітвора з Коровник 189; з Корманич 128; з Молодович 187; з Руського Села 121; на бльочок 780. Ученики ґімн *3139.*

На пресовий фонд „Укр. Гол“. зложили: А. Горак Ляшки гол. 100; М. Брилинський 25. — Через Адм. „Укр. Гол. прислали; **на фонд „Учітеся“** 100 м; Шкільна дітвора в Лазах пов. Ярослав 480 м; **на „Рідну Школу“**: Петро Шикула 20 м; М. Брилинський 25 м; М. Угрин 50.

Курс заграничних грошей на приватній біржі у Львові д. 18. квітня ц. р.: амер. доляри 800-810 одинки і двійки 775-780; канад. доляри 645-650, дрібні 600-605; леї 11-11·90; німецькі марки тисячки 13-13·35, сотки 12·80, дрібні 12; корони чеські 10-10·80; дрібні 9·50-9·60, корони австр. тисячки 2000-2100, сотки 130-135, пятьдесятки 55-60, 20 кор. 17-18, 10 кор. 7.80-8; рублі 3·40-3·60; сотки 4·50-4·60; рублі думські 75-80; гривни 7-7·80; карбованці 5·50-6; франки франц. 60-63. Золото 20 кор. австр. 2975—3025; 20 франк. 2920—2950; 20 марк. німець. 3500-3550; 10 рубл. 3750—3800; доляри 750—755. Срібло: австр. корони 46-46·50; ґульдени (риньскі) 110-112; рублі 170-175; копійки 60—65 ф.

Стараннєм Місцевого Комітету Ювілейного відсвяткує Бориславі 60-літні роковини смерти *Тараса Шевченка* **в неділю дня 24. квітня 1921.** в салі польс. тов. „СОКІЛ“ в Бориславі о год. 8. вечером

КОНЦЕРТОМ

музикально-вокальниим зі слідуючою програмою:

1) Шевченко-Стеценко — Заповіт — хор мішаний.
2) Святочна промова — Вп. Льоньо Лепкий.
3) а. Шевченко-Воробкевич — Думи мої } хор мішан.
   б. „ Роздольський - Сонце заходить }
4) Шевченко — Розрита могила — діточа деклямація.
5) „ — Дума — бар. сольо — викенає Вп. Т. Дуб.
6) Грабовський-Стеценко — Сон — міш. хор.

II.

7) Шевченко-Калина — дівоча деклямація.
8) Кропивницький-Старицький — Де там бродиш моя доле — дует на тен. і бар. виконають Вп. Андрій Лепкий і Вп. Т. Дуб.
9) Шевченко-Лисенко — фінал з опери Утоплена — міш. хор.
10) Живий образ — в виконанню п. Льоня Лепкого.

— — Хорами управляє Вп. Теофіль Дуб. — — Дострій фортепяновий обняв Вп. Зенон Ніжанковський.

НАДІСЛАНЕ.

ПОДЯКА.

Сердечну подяку складають Вс. о. Духовним, Вп. п. професорам укр. ґімназ., товаришам і всім, що віддали послідну прислугу бл. памяти **Володимирови Кочкоданови** *Родичі і сестри.*

1000 польських марок плачу тому, хто подасть мені адресу **Теофіля Назаркевича.** — *Ченстохова, Готель Польонія, 12, Мотренко Іван.* 1—4

Парохія Конюхи під Бережанами. 400 душ, церков і приходський дім в добрім стані — **до заміни.** 1—2

Кавалєр, Українець, амер. горожанин, незалежний, **з більшою готівкою в амер. валюті,** який повертає знова до Америки — бажає пізнати інтелігентну, пристойну панну, або вдову, літ 24—30 (може бути навіть з одною дитиною), котра згодилабися на заключеннє подружа і виїзд до Америки. Маєток не конечний. — Зголошення: Перемишль posterestante, оказателеви 3 марківки Ч. 526985. — 1—2.

Млин водний турбіново вальцевий мурований в околици Перемишля за 6000 долярів до продажи. Зголоженя в канцеляриї адв. *Дра І. Волошина Львів Фрідріхів 12* **лише особисто!** 1—2

Адвокат
Др. Володомир Охримович
у Львові, вул. Словацького 14, І. пов.
приймає П. Т. Клієнтів між год. 4—6 пополудни в справах карних і цивільних, процесових і добровільних, судових, адміністраційних і податкових —Письма з провінциї надіслані почтою під вказаною висше адресою полагоджується без проволоки. 2—3

Адвокат і оборонець в карних справах
Др. РОМАН СЕКЕЛА
веде канцелярію в Перемишлі
при вул. **Фредри ч. 6. партер.**
поперечна з ринку до лат. катедри

Д. Кравт — **дентист-технік,** — **заприсяжений знавець судовий**
в Перемишлі, Міцкевича ч. 3. — Виконує всі роботи в золоті, кавчуку і порцеляні по умірковавних цінах.

Кооператив для промислу і торговлі скірою,
стов. зар. з обм. пор.
у ЛЬВОВІ, вул. Зіморовича ч. 20.
Членський уділ Мп. 5000, платний в трех ратах, впис Мп. 100·— Громадяне! Вступайте в члени сего стоваришення. Помагайте будувати рідний промисл і торговлю! 1—3

КОСИ спеціяльно вироблені як перед війною, з найліпшої стали. Цінниками служу даром.
Адреса фірми: **СТЕФАН ДОБУЩАК, фабричний склад кіс в Долині.** 2-3

Насіння бураків червоних „мамут“ — і насіння бураків цукрових —
висилає гуртом і подрібно по найдешевших цінах
Повітова Спілка Торговельна в Калуши. 3—4

Видавництво „БИСТРИЦЯ“
В СТАНИСЛАВОВІ,
— поручає такі новини: —
А. ЧАЙКОВСЬКИЙ: **Малолітний,** повість з життя малоземельної шляхти, ціна мк. 100·—
Український Сміх, збірник гумористики і сатири українського письменства, ціна „ 70·—
О. ШЕВЧУК: **Ad Astra,** новелі ціна „ 30—
КЛИМ ПОЛІЩУК: **Звуколірність,** поезії „ 40.—
ДМ. ТРЕТЯК: **Покотигорошок,** фантастичне оповідання для дітей, з ілюстр. О. Куриласа, ціна „ 22·—
Вуйко Кван, пригоди зеленої жаби, з ілютр., 15·—
Семя Скакунчиків, оповідання з життя мишей, ціна мк. 20·—
БОРИС ГРІНЧЕНКО **Коротка історія України,** ціна „ 20·—
ГР. ГЕТЬМАНЕЦЬ: Хто такий Т. Шевченко? „ 15·—
Т. ШЕВЧЕНКО: Малий Кобзар „ 15·—
Т. ШЕВЧЕНКО: Гайдамаки з пояснен. „ 50·—
Висилається лише за готівку:
Замовляти на адресу:
Видавництво Бистриця
СТАНИСЛАВІВ. 3—10

Др Мирослав Здерковський
відновив адвокатську канцелярію в Мостисках.

Др. Володимир Загайкевич
веде свою канцелярію **при вул. Костюшка, в домі Міщанської Каси І. поверх.**

Дентистичний (зубний) заклад
Дра Степана Дмоховського
ул. Залізнича (Колієва) ч. 1.
приймає від 9—12 і 3—6.

Штучні цвіти поручає на свята церквам **Стефанія Погорецька в Стрию.** 1—2

Вже вийшла і поступила в продажу:
Др. Вільгельм Єрузалєм: Психольоґія,
200 стор. друку, з 14 обр. в тексті, зі вступним словом Автора до українського видання, в перекладі проф. Григорія Кичуна. Книжка, перша цього рода в українській науковій літературі, видана незвичайно гарно, на білому папері, в картоновій оправі. Ціна: в Галичині і Польщі: Мп. 300·—, в Австрії: К 300·—, в Чехославаччині: К 40·— в Німеччині: Мкп. 30·— в Америці дол. 1·50.
Замовляти і гроші присилати на адресу:
Видавництво „БИСТРИЦЯ“ Станиславів.
Продається в Українських Книгарнях у Львові, Перемишлі, Станиславові і Коломиї.
(4—10)

Насіння ярин, огородовини і трав — —
Машини і господарські знаряди — — —
Бляху поцинковану і цьвяхи — — — —
Цемент в бочках — — — — — — — — —
Шмір в бочках найліпшої якости — —
— доставляє —
Краєвий Союз **господарських Спілок**
Львів, Зіморовича ч. 20. 4—5

Цьвяхи партіями! скриня ґонтаків „ 3-цалевих „ 4-цалевих
разом ваги около 500 кґ. по ціні 95 Мп. за 1 кґ можна сейчас набути в міру запасів —
в Краєвім Союзі господарських Спілок
у Львові, Зіморовича 20.

УКРАЇНСЬКА ЩАДНИЦЯ в ПЕРЕМИШЛІ,
ВУЛ. КОСТЮШКА Ч. 3.
Приймає і виплачує щадничі вкладки щоденно з винятком неділь і українських свят в урядових годинах і опроцентовує їх на 2%. (Вкладкові книжочки „Української Щадниці“ мають пупілярну обезпеку). — Уділює позички гіпотечні, векслеві і на підклад цінних паперів. Всяких інформацій і друків уділяє канцелярія інститутуції.

„ВІДБУДОВА“ промислово-торговельна Спілка — з обмеженою порукою — ЛЬВІВ, Словацького ч. 14.
доставляє: ремісничі знаряди, рільничі машини, знаряди і насіння, кінські підкови, цьвяхи, січкарні, кухонне начиння, сокири, пилки, ваги, оси до возів, коси й серпи — — — — плуги, цемент, папу і дахівку. — — — —
Має власний ЗАЛІЗНИЙ СКЛЕП
— при вул. Трибунальській ч. 1. —

Одиноке Українське парцеляційне товариство „ЗЕМЛЯ“
у ЛЬВОВІ, Ринок ч. 43.
Переводить парцеляції більших посілостей, інтабулює зараз купців за властителів куплених ними ґрунтів. Має урядове упозаженнє до парцеляції. Приймає гроші на вкладки щадничі. — Дає інформації в справах парцеляційних.

Позір, капіталісти! Солідне підприємство — обчислене не на паскарські зиски пошукує спільника з вкладом 500.000 Мп. — 1.000.000 Мп. Зголошення на адресу *Станиславів, poste restante* оказателеви ½ марківки В. 9469781.

НАРОДНИЙ БАЗАР
стовар. зареєстр. з обмеж. порукою
В ПЕРЕМИШЛІ — В НАРОДНІМ ДОМІ
веде книгарню і антикварню, склад паперу шкільних та канцелярійних приборів і пр. Приймає в члени, уділ 50 М. Вкладки опроцентовує 4% від ста.

Видає і за редакцію відвічає: Др. Володимир Загайкевич. З друкарні Кнолера і Сина в Перемишлі.